

til Dækning af Udgifter ved de paa Finanslovene for de nævnte Aar opførte Bevillinger til Erhvervelse af indtægtgivende Aktiver. Det er meget betydelige Beløb, der aarlig benyttes til Erhvervelse af indtægtgivende Aktiver, og det er ikke alene Anlæg til Brug for Statens store Virksomheder, Statsbanerne, Telegrafvæsenet, Postvæsenet, Havnevæsenet, men det er ogsaa i stigende Omfang rentebærende Udlaan. Det er, som sagt, meget betydelige Beløb, der paa den Maade anvendes, og om end det er min Hensigt at ville formindske disse Beløb noget, saaledes som jeg omtalte ved første Behandling af Finansloven, saa at vi kommer ind i et noget langsommere Tempo med Hensyn til disse Anskaffelser, vil det dog altid dreje sig om saa betydelige Beløb, at det under de nuværende økonomiske Forhold og med den Svingen, der er navnlig i Udbyttet af Formue- og Indkomstskatten, ikke vil være muligt at afholde dem af de løbende Indtægter.

Det er ogsaa i og for sig en stærk Fordring at stille, en stærkere Fordring, end en privat Forretningsmand vilde stille til sig selv, at man skal afholde Udgiften til den Slags rene Kapitalanlæg af de løbende Indtægter. Det er naturligvis godt, naar man kan gøre det, men det er ikke noget, som er sædvanligt i Forretningsforhold, og man kan sige, at det heller ikke er sædvanligt i Staternes finansielle Praksis. Naar vi ser paa Norge og Sverige og forskellige andre Lande med et anerkendt solidt Finansielt Væsen, er det fuldkommen almindeligt i disse Lande, at en meget stor Del af Udgifterne til Erhvervelse af Aktiver og Ydelse af rentebærende Laan afholdes ved aarlig gennemkommende Laan. Det er endogsaa meget betydelige Beløb, der f. Eks. i Sverige i en lang Aarrække aarlig er blevet optaget af Laan til saadan Anvendelse. Her er det nu Meningen at holde sig indenfor overordentlig beskedne Grænser, idet der altsaa kun udstedes Obligationer til et paaalydende Beløb af indtil 10 Mill. i hvert Finansaar. Det er jo et Beløb, som kun er ringe i Sammenligning med det, som anvendes til Erhvervelse af indtægtgivende Aktiver, og et Beløb, som ligger under de ordinære Afdrag paa Statsgælden. Det er ogsaa under Hensyn dertil, Tallet 10 Millioner er valgt. Der har tidligere været vedtaget en lignende Lov, Loven af 1. April 1912, som havde et lignende Formaal. Det var naturligvis mindre Beløb, det der drejede sig om, 3 Mill. Kr., men

man regnede jo overhovedet den Gang med meget mindre Penge.

Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget skal jeg kun fremhæve, at Maksimum for Renten af de Obligationer, der kan udstedes, og som altsaa skal være indenlandske, skal være 5 pCt. I øvrigt er der de sædvanlige Bestemmelser, som findes i vore Love om indenlandske Laan. Obligationerne skal være uopsigelige fra Kreditors Side, men opsigelige fra Statskassens Side med et kvart Aars forudgaaende Varsel til en af Renteterminerne, og de skal amortiseres i Løbet af 40 Aar.

Jeg skal paa det bedste anbefale dette Lovforslag til hurtig Vedtagelse, idet Obligationerne for Aaret 1922—23 jo maa udstedes inden Supplementsperioden er til Ende.

Maegaard: Ja, det er jo ikke saadan, at Rigsdagen nogen Sinde med nogen overvældende Begejstring gaar til at stemme for Laan, der optages af Staten. Vi saa helst, vistnok fra alle Sider, at de løbende Indtægter dækkede de løbende Udgifter. Men under den almindelige finansielle Situation, Staten er og har været i i de sidste Aar, maa det vel betragtes som nødvendigt, at den i nogen Grad dækker sine Udgifter ogsaa gennem Optagelse af Laan. Og jeg vil da tro, at hvis man i det hele taget skal ind paa at laane fra Statens Side, som ogsaa fra privat Side, vil det være den mest tiltalende Form for Laan, der her er foreslaaet, idet man kun laaner visse i Forhold til Budgettet mindre Beløb og Beløb, som kun skal anvendes til Anlæg i Aktiver tilhørende Staten. Det er et undskyldende, jeg havde nær sagt ogsaa anbefalende Moment ved de Laan, her er Tale om. Staten kan selvfølgelig i gode Aar afholde Udgifterne til Statsanlæg af de almindelige Indkomster, men Staten kan ikke gøre det under de nuværende Forhold, og i alt Fald, hvis de Udgifter, der har været Tale om de sidste Aar til Statsanlæg, i nogen Grad skal opretholdes, er det vistnok den almindelige Opfattelse, at Statens almindelige Indkomster ikke er i Stand til at bære disse Udgifter. Skal vi fortsætte med Udgifter til Statsanlæg i nogenlunde samme Udstrækning som tidligere, er det ganske nødvendigt, at vi dækker disse Udgifter ved Laan.

Det vilde være saa meget lettere at anbefale Laan af denne Art til disse Formaal, hvis man samtidig kunde fastslaa,